

rettede os efter hans Anvisninger og Raad. Naar vi er til politisk Møde i Jylland faar vi gerne forklaret, at det Erhverv, som har lidt mest under Krigen, og for øvrigt ogsaa lidt for os allesammen, er det danske Landbrug. Det glædede mig, at det ærede 6te Medlem for Maribo Amt her fra denne Plads ikke alene beklagede det danske Landbrug, men ogsaa andre Erhverv, maaske Fiskeriet undtagen. Maaske det ærede Medlem følte, at han ikke paa denne Plads kunde lokalisere sine politiske Betragtninger, som naar hans Partifæller kommer ud og taler til en Forsamling af Landboere i Nordjylland eller andetsteds. Her maatte han tage mere med i Betragtning for at faa det hele samlet under een Hat. Han udtalte her i Gaar: „De har“ — det er Regeringen og Regeringspartier, der er Tale om — „ganske systematisk lagt sig paa den modsatte Side og ganske ensidigt mistænkeliggjort det danske Jordbrug, den danske Handel, det danske Haandværk og den danske Industri. De søger ad forskellige Veje at godtgøre, hvilke umaadelige Avancer der er taget hjem.“

Naar man staar i en Landboforsamling i Nørrejylland, saa er det ikke det ærede Medlems Partifæller og heller ikke det ærede Medlems allierede i Oppositionen, Partiet Venstre, der fører denne Tale paa Handelens og Industriens Vegne og i det hele taget om alle Erhvervene udenfor Landbruget. Saa er det os, der maa tage Initiativet til at klarlægge for Forsamlingen, at det ikke er Landbruget alene, som har været afskaaret fra at udnytte Krigssituationen med de Chancer, som den frie Handel og den frie Virksomhed kunde have givet dem. Jeg noterer derfor gerne denne Udtalelse af det ærede Medlem; det skulde være fornøjeligt at se, om Oppositionspartierne her i Salen kan være enige med det ærede Medlem i hans Betragtning. Det turde maaske da herefter ikke være saa aktuelt ude i Landbefolkningen at søge at mistænkeliggøre os, som har støttet Regeringen, hvad enten vi saa tilhører det radikale Venstre eller Socialdemokratiet, og udelukkende tildele os den Rolle at forklare Landbefolkningen, at det ikke alene er den, som har maattet døje under Krigsforanstaltningernes Indskrænkninger.

En Ting, som vi ogsaa har hørt Tale om, er Statens Balance, men jeg synes, at man herom med Rette kan gøre en Betragtning gældende, som jeg ikke har

hørt fremhævet her. Vi har under Krigsperioden siden 1914 udført fra Landet alt, hvad vi overhovedet har kunnet undvære. Vi har solgt til Udlandet alt, hvad vi har haft at undvære fra vor egen Ernæring og Husholdning, og vi har for disse Varer faaet den Pris, som Udlandet har villet give. Vor Handelsomsætning med Udlandet har altsaa sikkert været af den Beskaffenhed, at vi som Samfund betragtet ikke har kunnet inddrage større Værdier fra Udlandet, end Tilfældet har været; den økonomiske Stilling overfor Udlandet har i det hele taget ikke kunnet være anderledes, end den har været. Naar vi har det in mente, kunde de Krav, der er blevet stillet fra Erhvervenes Side, ikke alene fra Landbruget, men ogsaa fra andre Erhverv, om at faa større Bevægelsesfrihed og Lov til et udnyttede Situationen bedre i Form af højere Priser, kun have haft til Følge, at man havde flyttet den økonomiske Vægt mere franeden opad, saaledes at de, der har lukreret under Krigen, havde gjort det i endnu højere Grad; og hvis den Tale, som stadig er blevet ført fra Venstres og det konservative Folkepartis Side om, at man ikke havde noget imod, at Forbrugerne fik Varerne til en overkommelig Pris, bunder dybt og bunder i en virkelig Villie, saa maatte disse Krav betyde, enten at Arbejdslønnen havde maattet sættes op paa et meget tidligt Tidspunkt, eller ogsaa at Staten skulde have anvendt endnu meget højere Beløb paa at bringe Varepriserne ned paa et for Brugerne passende Niveau. Men dette vilde have ført med sig, enten at der ikke var blevet bedre Livsvilkaar for den almindelige Befolkning, for Arbejderklassen, eller for Statens Vedkommende, at Staten ikke, som man kunde have ønsket fra alle Sider, havde undgaet at stifte saa stor en Gæld, som Tilfældet har været. Derfor forekommer det mig, at Oppositionens Kritik i allerhøjeste Grad er bygget paa Sand. Man kan nemlig ikke, som det er blevet sagt her i Dag, baade blæse og have Mel i Munden. Man kan ikke forlange højere Priser paa Varerne uden at sætte Arbejdslønnen op eller ogsaa yde endnu større Tilskud fra Statens Side.

Jeg vil gerne fremsætte endnu nogle faa Bemærkninger, som jeg synes kunde være paa deres Plads. Man har ofte den Opfattelse ude paa Landet, at indenfor Handelsstanden, indenfor Industrien, overhovedet indenfor de forskellige Byerhverv, lever man i en Slags Guldalder; der sam-